

bivak nared, sem se s podlogo in toplo spalno spravila vanj, Domagoj in Andrej pa sta šla poiskati primernejši prostor za nov bivak, ki bi bil dovolj velik za vse tri. V času, ko sem čakala zakopana v snegu, so sekunde minevale kot minute in minute kot ure. Misli so mi divjale vse-povprek, od tega, da ne grem nikoli več v gore, kaj šele v jame, do racionalnega razmišljanja, da seveda bom počela vse, kar sem do zdaj, le pozdraviti se moram in mnogo več naučiti! Vsake toliko me je Andrejev klic predramil in vrnil v realnost.

Po nekaj urah čakanja, ko sta fanta izkopal novo zavetje v sneg, se je začela najdaljša noč mojega življenja. Še danes ne vem, kako se nam je vsem trem uspelo stisniti v narejeno majhno snežno jamo. Hvaležna sem, da smo jamarji zategla bitja in vajeni majhnih prostorov, kajti zaradi slabše zime ni bilo veliko snega in je bilo zavetje izredno majhno. Bolečina se je tekom noči stopnjevala, vendar nisem mogla narediti ničesar drugega kot le stisniti zobe in še naprej potrpežljivo čakati na zoro.

S prvimi sončnimi žarki je Domagoj ves premočen in podhlajen štartal proti jarmarskemu bivaku po pomoč. Ne vem, kako mu je uspelo, verjetno ga je gnala le surova volja. Med čakanjem sva z Andrejem ostala zavita v spalke. Zaradi izčrpanosti po prebedeni noči in kljub bolečini v nogi mi je celo uspelo za trenutek zatisniti oči, vendar me je kmalu zbudil glas od zunaj! V tistem trenutku nekaj najlepšega, kar sem lahko slišala – glasove ljudi in ne le žvižganje vetra, ki se je igral z mojo zblojenostjo in domišljijo. Sledilo je reševanje in vse sku-

paj se je v mojih mislih odvijalo zelo hitro. Spomnim se le prvega klica Blatnika Seniorja in neskončne skrbi Špele, da mi je bilo zunaj vsaj malo topleje, in vem, da je bil med njimi tudi hrvaški jamarski kolega Luka, ki je poskrbel za topel čaj, in sigurno je bil še kdo, vendar je v spominu veliko meglenega. Kmalu so bili z nami tudi gorski reševalci in kot bi mignil sem pristala v jeseniški bolnišnici, kjer je po nekaj čakanja sledila operacija kolena in okrevanje v bolnišniški sobi v družbi ne preveč zgovornih in precej starejših gospa. Novo leto 2019 sem torej dočakala v postelji, z osmimi šivi v kolenu, zvitim gležnjem, nekaj zasušene krvi po glavi in polna protibolečinskih tablet.

Mogoče bi kdo pomislil, da je bilo najhujše mimo, vendar bi se takrat težko strinjala z njim. Zaradi narave poškodbe sem morala iztisniti zelo veliko volje, da sem se lahko premikala po polžje, pri tem pa mi bolečina ni prizanesla. Človek je navajen narediti toliko korakov, pa čeprav v majhnem stanovanju, ko pa ne moreš hoditi, začneš preštrevati vse boleče korake do kopalnice, do kuhinje in nazaj do spalnice. In res neverjetno, kako hitro ti lahko uplahnejo mišice samo v tednu dni!

Na srečo je bila volja in motivacija veli-

ka, zato sem takoj ukrepala. Najprej sem na spletu pregledala vse reči v zvezi z naravo poškodbe in rehabilitacijo, nato pa sem prešla na YouTube, kjer človek dobesedno res najde vse. Razgibanje do bolečine, kakor je v navodila napisal tudi zdravnik, sem izvajala vsak dan zjutraj, popoldan, včasih pa še zvečer. Še zdaj me preseneča, kako fantastično je naše telo. Iz stopnje, ko nisem mogla niiti malo prepogniti kolena, do tega, da sem se že lahko spravila na kolo in kolesarila po mestu, so namreč bili potrebni le trije tedni! Morda moram omeniti, da res ne maram mestnega avtobusa, zato je bila želja po kolesu še toliko večja! Po dveh mesecih in pol po nesreči sem bila že toliko zaceljena, da sem se družini lahko pridružila na plezanju, po treh mesecih in po pregledu pri specialistu, ki je ugotovil, da kolenske vezi verjetno niso poškodovane, pa sem bila skoraj kot nova. Kako to, da sem se pozdravila že po treh mesecih in ne po pol leta, kot je pričakovano za takšen tip poškodbe, sem imela le čisto srečo? Morda. Vsekakor pa menim, da sem pol rehabilitacije naredila s tem, da sem bila že pred poškodbo v kondiciji, nato pa je pomagalo veliko motivacije, razgibanja in treniranja kaj kmalu po sami poškodbi. Seveda pa malo sreče tudi ne škodi. |

Pogled v usodno jamo.
Foto: Domagoj Korais

Domagoj Korais

A MOMENTARY LAPSE OF REASON

A scream, a whistle, then nothing.

I just saw Darja slip towards a cave, and fall in it. It's 4 pm, the bivouac is far away, the Sun is low.

I run toward the cave entrance without taking my eyes off from it. My first thought is about a story that my father once told me, when he found the body of an unlucky skier that fell in a cave in Croatia some 30 years ago. Only a few meters left.

I look in: Darja is there, three meters deep. I look at her, she looks at me: JOY! She is not at the bottom of an abyss! I hold my hand towards her, I help her to get out. She is bleeding from the knee. I ask her if she knows where we are, who we are, what day it is and where we are going. She talks back to me, she is vigilant and conscious. Very good! With us is Andrej, we discuss what

to do. It's cold, it's windy, Darja has an injured knee and she can't walk. I wrap her in my down jacket, we empty the backpacks from unessential stuff, mainly alcohol and food that we were bringing to celebrate New Year's Eve. The sparkling wine looks so ironic. The crests of the mountains around us are golden, I can't help myself but think that they are beautiful. It's windy, so we

Darja some moments before the incident. Foto: Domagoj Korais

Help has come. Foto: Matej Blatnik

move towards a more covered zone. We are on the edge of a big doline, Veliki Dol. In my mind only two thoughts: don't make mistakes and find a shelter as soon as possible. I start digging a snow cave, Andrej goes out searching for phone signal to call for help. Darja is near me, she is protected by my sleeping mat, since it's the only shelter from the wind that I am able to provide her. I am digging with my ice axe, the snow is hard and icy, and is goddamn scarce. After one hour and a half I break one part of the roof of the small shelter. I will need to start again from scratch. Darja is in the snow cave, inside the sleeping bag. She fights like a lioness, she tells me that she is fine, I tell her that she will need to stay there for some time, alone,

while I will go searching for a place with more snow to dig a bigger shelter. Andrej came back, he was not able to contact anybody. We are alone. ALONE. Nobody knows where we are, or that we were coming, nobody will come searching for us.

I start digging again, I feel no pain, no fatigue. I have no thoughts except one: dig as fast as possible and don't crash the roof, if you crash the roof we are dead, all of us. After four hours our new shelter is ready, it's time to bring Darja there. I find her buried alive from the snow carried by the wind, so I need to gently dig her out. We enter our shelter and the long night begins. Minutes last hours, we can't move, our noses some millimeters away from the icy roof. I

spend all night hoping that her wounds are not too severe and that she will not pass away right next to me.

It's sunrise, we exit from our grave-shelter. I decide to reach the others at the bivouac, to break our isolation. Once there I start screaming: Hej, hej, help! Everybody is sleeping, no response. I open the door: »Good morning guys, Darja has a broken knee and we slept in a snow cave, go save her«. In a couple of minutes a group of people starts to walk towards them and the emergency services are called, after some time we see the helicopter and only when I see it going away with Darja onboard I know that our story has a happy ending. |

Špela Borko

ODTIS POZABLJENEGA MEANDRA

Moja najljubša jama, Trubarjev dah, me je 23. 2. 2019 ugriznila v prst. Mogoče sem jo preveč zanemarjala. Ali pa le nisem cenila, da nam je tokrat naklonila nadvse težke metre. Kljub temu je še vedno moja najljubša. Če velja rek »kad piškim u more sam spojen sa svijetom«, kaj pomenijo lužice krvi po podzemlju Pokljuke?

Naj začnem v Pozabljenem meandru, na globini 250 m. Pozabili smo ga kaj kmalu po odkritju, saj so prvi metri presneto ozki. A ne le prvi trije, prvih 100 m je mukotrpno klečeplazenje, zatikanje, hlastanje za zrakom in namakanje čudnih delov telesa v mrzlo Trubarščico. Naslednjih 100 m ne kaže izboljšanja, a

kaj, ko gre naprej ... Trmasto sem torej vztrajala, da gremo spet glodat takrat še neprehodno ožino nekje proti koncu prvih 100. In smo šli, Jure, Diba in jaz, na najhladnejšo in najprepišnejšo soboto v letu. Pred jamo smo ugotovili, da sem pozabila prvo pomoč, skupaj s tamponi. V ruzaku sem našla en samcat povoj, pojasnila fantoma, da bom verjetno krvavela, in ga vrgla v prasico. Sledilo je klasično zavijanje z očmi: »A se še nisi navadila na koledar gledat?!« Na delovišču se je delovna vnema zmanjšala. Diba se je ravno namestil v ozko črevo s prepihom, jaz pa sem leno začela kotaliti ploščato skalo dimenzij 40 x 40 x 20 cm. Šla mi je rahlo na živce. Z vzvišeno brezbriznostjo sem jo sunkovi-

to dvignila in pustila, da se je mukoma prevrnila malo bližje razširitvi. In spet. In še poslednjič.

Glasno sem zaklela. »Pa je šel noht,« sem pomislila, grdo gledala skalo in snela rokavico. Nakar se je preklinjanje spremenilo v zgroženo klicanje na pomoč. Blazinica je zacvetela, kri je poskočno tekla in ker nisem pristašica opazovanja poškodb, sem prst hitro skrila v pest in se ritensko umaknila iz rova. Jure se je priplazil za menoj in zgroženo opazoval krvavo sled. Matic pa je zlovoljno vprašal, če lahko vsaj do konca zvrta luknjo. Jure je izkopal male gazice in mikropor, česa več od tega nismo imeli. Konkretno je zalepil gaze